

Opgave 8 – Leefomgeving: Gentrification in Amsterdam

Bestudeer de bronnen 1 en 2 uit het bronnenboekje die bij deze opgave horen en atlaskaartblad 26 (52e druk: 24).

Volgens de gemeentelijke nota over gentrification in het stadsdeel Oud-West hebben de negentiende-eeuwse wijken in Amsterdam sinds ongeveer 1990 allemaal in meer of mindere mate met gentrification te maken. Delen van het stadsdeel Oud-West waren, net als andere negentiende-eeuwse wijken van Amsterdam, verpauperd en toe aan vernieuwing. De herwaardering van de negentiende-eeuwse woningvoorraad die heeft plaatsgevonden, heeft Oud-West behoed voor grootschalige sloop en nieuwbouw.

- 2p **30** Geef twee kenmerken van de negentiende-eeuwse wijken waardoor er in deze wijken gentrification kan optreden.

Gebruik bron 2.

In deze bron zijn de overheersende kenmerken van de oorspronkelijke bewoners vervangen door de letter A en de kenmerken van de nieuwe bewoners door de letter B.

- 2p **31** Geef twee sociaaleconomische kenmerken van de oorspronkelijke bewoners die in de bron bij de letter A horen.

Gebruik bron 2.

- 2p **32** Geef twee voorbeelden van groepen wijkbewoners die in de bron bij de letter B horen.

In steden in de Verenigde Staten is in de chique fase van gentrification vaak sprake van een volledige verdringing van de oorspronkelijke bewoners. In Nederlandse steden komt dit veel minder voor.

- 2p **33** Beredeneer waarom dit in Nederlandse steden veel minder voorkomt.

Opgave 8 – Leefomgeving: Gentrification in Amsterdam

bron 1

Deel van de Helmersstraat in het stadsdeel Oud-West

Deel van de Kinkerstraat in het stadsdeel Oud-West

vrij naar: Jongejan, G., 2011

Volgens de sociologe Ineke Teijmant is het proces van gentrification te verdelen in drie fasen. Deze fasen zijn weergegeven in bron 2.

bron 2

Drie fasen van gentrification

	vóór de gentrification	artistieke fase	gemengde fase	chique fase
staat van bebouwing	veel achterstallig onderhoud / vervallen buurten	zelfwerkzaamheid en improvisatie in vervallen buurten	gedeeltelijk gerenoveerd en vernieuwd, kleurrijke gevels	over-restauratie, historiserende nieuwbouw, penthouses
voorzieningen	weinig	actiecomités en galeries tussen marginale of traditionele horeca en detailhandel	nieuwe horeca, kleine podia, galeries, nieuwe winkels, koffiezaken, afhaalzaken	dure delicatessen-zaken, modehuizen, advocaten
kenmerken bewoners	A	B	culturele en economische middenklasse, bijvoorbeeld yuppen	culturele en economische elite

vrij naar: gemeente Amsterdam, stadsdeel Oud-West, Gentrification in Oud-West, november 2009

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.